

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

kwiecień-czerwiec 2017

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 73

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/instytut/irg/

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 73, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 20 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	7
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	8
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	8
	4) Wielkość wypracowanego zysku	9
	5) Jakość portfela należności	9
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	10
	7) Wielkość zatrudnienia	10
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	11
	9) Inwestycje kapitałowe	11
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	12
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	12
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	12
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	13
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	13
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	13
	16) Poziom inflacji	14
	17) Realna podaż pieniądza	14
III.	SUMMARY.....	15

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W I kwartale 2017 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) wzrosła, osiągając poziom +11,1 punktu. Wynik ten jest o 5,0 pkt wyższy od wskazania z poprzedniego kwartału i o 4,9 pkt wyższy od oczekiwań wyrażonych przez banki w poprzednim badaniu. Na wzrost wartości wskaźnika silnie wpłynął wzrost wartości sald odpowiedzi na pytania o: wynik z działalności bankowej oraz wypracowany zysk. Wpływ wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia był ujemny. Spodziewane jest nieznaczne pogorszenie się sytuacji w kolejnym okresie, a wartość salda przewidywań wynosi -2,6 pkt.

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) wzrosła do +30 pkt, podczas gdy w IV kwartale 2016 r. wyniosła +11,8 pkt. Obecny wynik okazał się jednak niższy od przewidywań sprzed trzech miesięcy (o 7,5 pkt). Banki prognozują wzrost wyniku z działalności bankowej w kolejnym kwartale; wartość salda przewidywań wynosi +11,1 pkt.

3. W I kwartale 2017 r., podobnie jak we wcześniejszym, wartość salda ocen dynamiki warunków prowadzenia działalności bankowej była ujemna i wyniosła -21,1 pkt. Warunki do prowadzenia działalności bankowej pogarszają się bardziej niż w IV kwartale 2016 r. Bieżąca ich ocena jest jednak lepsza niż przewidywana przed trzema miesiącami. Spodziewane jest dalsze pogarszanie się warunków działalności banków (wartość salda prognostycznego jest równa -16,7 pkt).

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość wypracowanego zysku wyniosła +20,0 pkt. Jest wyższa niż kwartał temu o 7,5 pkt., a zarazem wyższa o 20,0 pkt od przewidywanej w styczniu br. Z opinii respondentów wynika, że w kolejnym kwartale zyski zmniejszą się; wartość salda prognostycznego wynosi -5,6 pkt.

5. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o jakość portfela obniżyła się do poziomu +20,0 pkt. Oznacza to, że liczba banków, których jakość portfela się poprawia, jest wyższa niż tych, których się pogarsza. Obecna wartość salda jest wyższa od oczekiwań z poprzedniego kwartału o 20 pkt. Banki spodziewają się pogorszenia się jakości ich portfeli w najbliższym okresie (wartość salda przewidywań wynosi -11,1 pkt).

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi wzrosło. Wartość salda wyniosła +25,0 pkt (w poprzednim kwartale +11,8 pkt). Ponad połowa banków (65 %) nie zauważa zmian w tym zakresie. Obecna wartość salda jest wyższa od przewidywanej w poprzednim kwartale. Spodziewany jest wzrost zainteresowania usługami bankowymi w II kwartale 2017 r. (wartość salda prognostycznego wynosi +22,2 pkt).

7. W I kwartale 2017 r. banki po raz kolejny zadeklarowały chęć zmniejszenia zatrudnienia. Bieżąca wartość salda (-16,7 pkt) jest o 10,8 pkt niższa od wartości z poprzedniego kwartału, lecz jest nieznacznie wyższa (o 2,1 pkt) od prognozowanej. Banki planują dalsze cięcia w zatrudnieniu, a wartość salda przewidywań wynosi -13,3 pkt.

8. W I kwartale 2017 r. przeciętna dolegliwość barier dla działalności bankowej nie uległa istotnej zmianie. Na pierwszych trzech miejscach znalazły się: obciążenia podatkowe (75% wskazań, wzrost w porównaniu z poprzednim badaniem), a następnie bariery prawne (65%, również wzrost w porównaniu z poprzednim kwartałem) i niedostateczny popyt na usługi finansowe (50% wskazań). Rozwój banków w kolejnym kwartale będzie najprawdopodobniej hamowany przez te same czynniki.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o dynamikę inwestycji kapitałowych wzrosła względem IV kwartału 2016 r. o 13,7 pkt (z +6,3 pkt do +20,0 pkt). Banki kontynuują zatem odbudowę swoich

pozycji inwestycyjnych. Obecna wartość salda jest wyższa od przewidywanej w poprzednim kwartale (o 13,3 pkt). Banki prognozują dalszy wzrost inwestycji kapitałowych w kolejnym kwartale (wartość salda przewidywań wynosi +11,1 pkt).

10. Udział banków, które spodziewają się, że wielkość *spreadu* będzie się zmniejszać, obniżył się z 26,7% do 16,7%, a udział tych, które spodziewają się krótkookresowego jego wzrostu, wzrósł z 33,3% do 44,4%. Banki przewidują stabilizację (70,6% ankietowanych) lub wzrost (23,5%) *spreadu* w długiej perspektywie, tj. 12 miesięcy.

11. Respondenci z sektora bankowego najczęściej wskazują, że w krótkim okresie wartość polskiej waluty nie zmieni się (42,1% badanych), a 31,6% spodziewa się umocnienia się złotego. Aprecjację polskiej waluty w długim okresie przewiduje 52,6%, 10,5% banków spodziewa się jej stabilizacji, a na możliwą deprecjację wskazuje 36,8% ankietowanych.

12. Banki nie spodziewają się zmian stóp procentowych w krótkim okresie. Na możliwość wzrostu stóp w długim okresie wskazuje 31,6% ankietowanych, a zdaniem pozostałych 68,4%, obecny poziom stóp utrzyma się w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość respondentów badania koniunktury w sektorze bankowym niezmiennie przewidywała utrzymanie się obserwowanej sytuacji gospodarczej w kraju. Podobne opinie widoczne są również w przewidywaniach na II kwartał 2017 r. Odsetek respondentów spodziewających się braku jakichkolwiek zmian sytuacji gospodarczej w krótkiej perspektywie wynosi 78,9%. Pozostałe banki wskazują na pogorszenie się (5,3%) lub poprawę sytuacji gospodarczej (15,8%). Należy się zatem spodziewać utrzymania się w najbliższym okresie ścieżki wzrostu gospodarczego na podobnym do dotychczasowego poziomie. Prognozy długookresowe są podobne (82,4 % bez zmian i 17,6% poprawa).

14. W ostatnim okresie sytuacja sektora finansowego na tle innych sektorów gospodarki wciąż się pogarsza. Obecnie, dziesiąty kwartał z rzędu, odsetek banków negatywnie oceniających sytuację sektora finansowego przewyższa odsetek tych, którzy oceniają ją pozytywnie. Z kolei odsetek respondentów przewidujących brak jakichkolwiek zmian sytuacji sektora w krótkiej perspektywie wynosi 80% (w poprzednim kwartale 66,7%). Pozostali ankietowani wskazują na niekorzystne krótkookresowe perspektywy dla branży finansowej (w poprzednim kwartale 27,8%). Żaden bank nie spodziewa się poprawy sektora na tle gospodarki. Przewidywania długookresowe są nieco mniej pesymistyczne – 68,4% banków nie spodziewa się zmiany, 21,1% wskazuje na pogorszenie się sytuacji, a 10,5% na polepszenie się sytuacji sektora finansowego w dłuższej perspektywie.

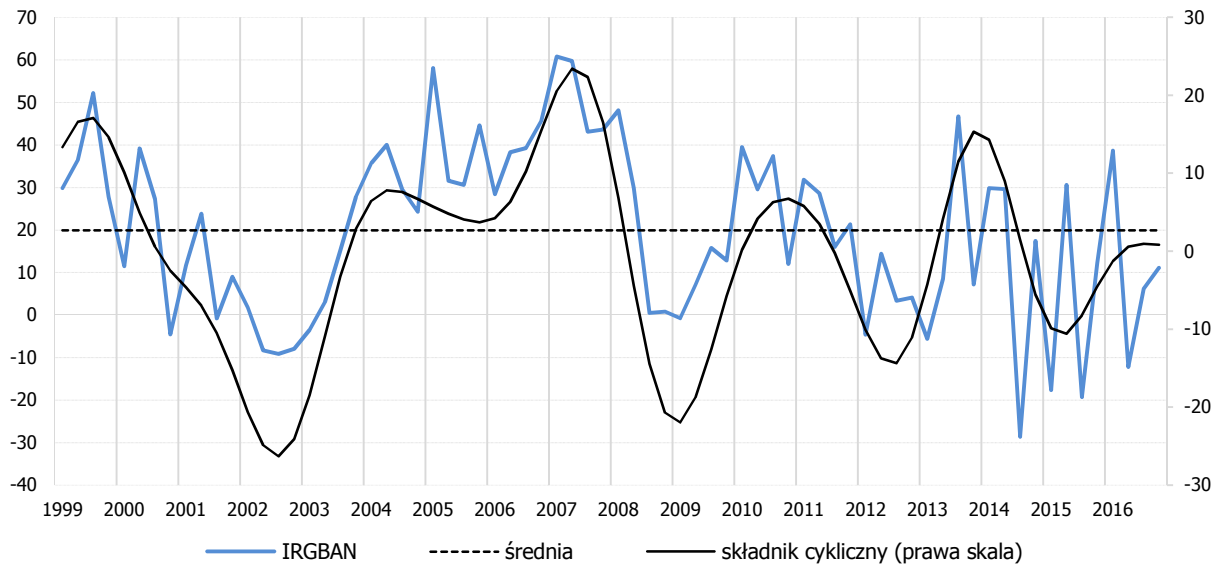
15. 88,9% ankietowanych przewiduje utrzymanie się obecnego wyniku na operacjach *reverse-repo* w II kwartale 2017 r. Przewidywania długookresowe są podobne – 77,8% banków wskazuje na stabilizację możliwości generowania zysków z operacji *reverse-repo*. Spośród pozostałych 16,7% spodziewa się wzrostu zysków, a 5,6% ich spadku.

16. Inflacja osiągnęła w kwietniu 2017 r. poziom 2% w ujęciu rocznym, co oznacza niewielki wzrost cen. Banki spodziewają się utrzymania się tej tendencji również w najbliższych miesiącach. 57,9% badanych przewiduje przyspieszenie tempa inflacji w II kwartale 2017 r. Pozostali spodziewają się utrzymania się stopy inflacji na niezmiennym poziomie (31,6%) lub jej spadku (10,5%). Oczekiwania długookresowe znajdują się pod wpływem czynników popytowych i tym samym również zorientowane są na możliwy wzrost inflacji.

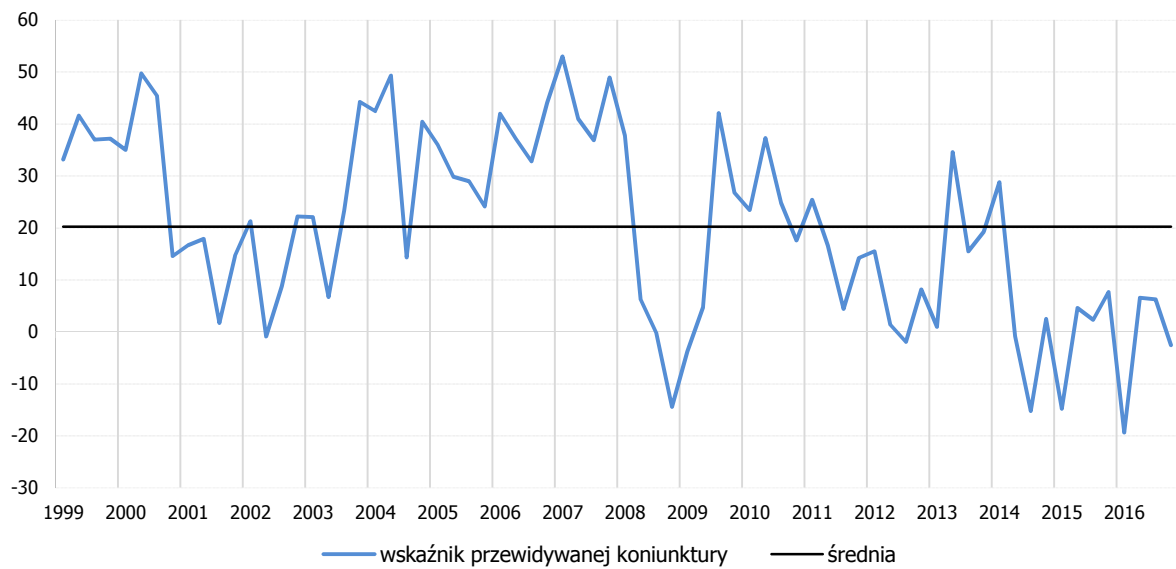
17. Przewidywany jest wzrost (52,6%) lub stabilizacja (47,4%) krótkookresowej realnej podaży pieniądza. Wzrostu podaży pieniądza w nadchodzącym roku spodziewa się 68,4% badanych, a 31,6% wskazuje na brak zmiany.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

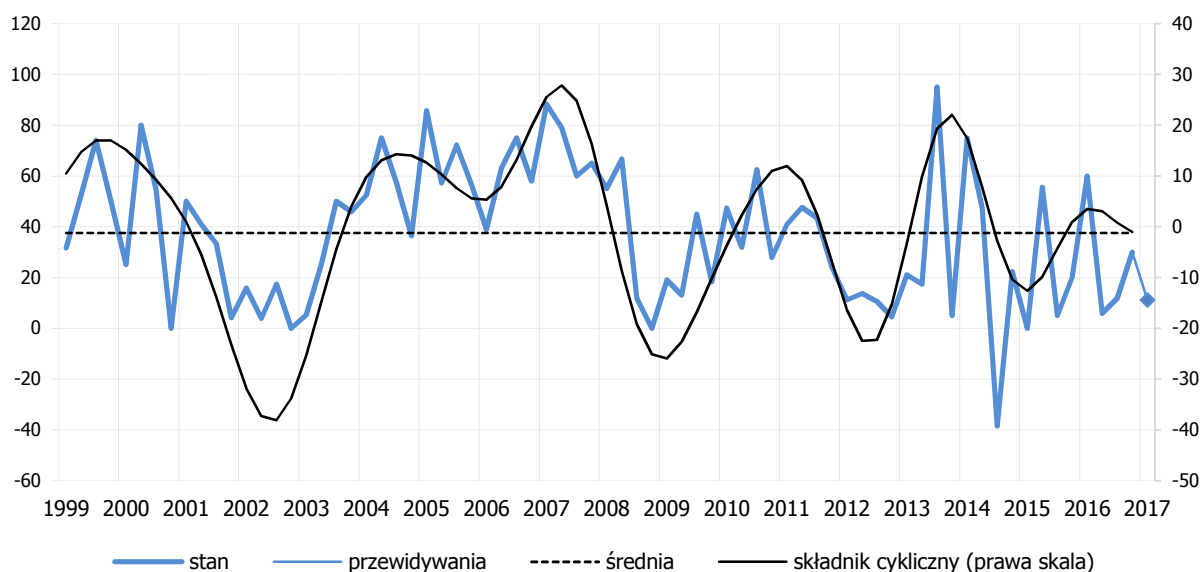
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	-19,3	12,2	38,7	-12,3	6,1	11,1
wskaźnik prognozowanej koniunktury	2,3	7,7	-18,4	6,5	6,3	-2,6

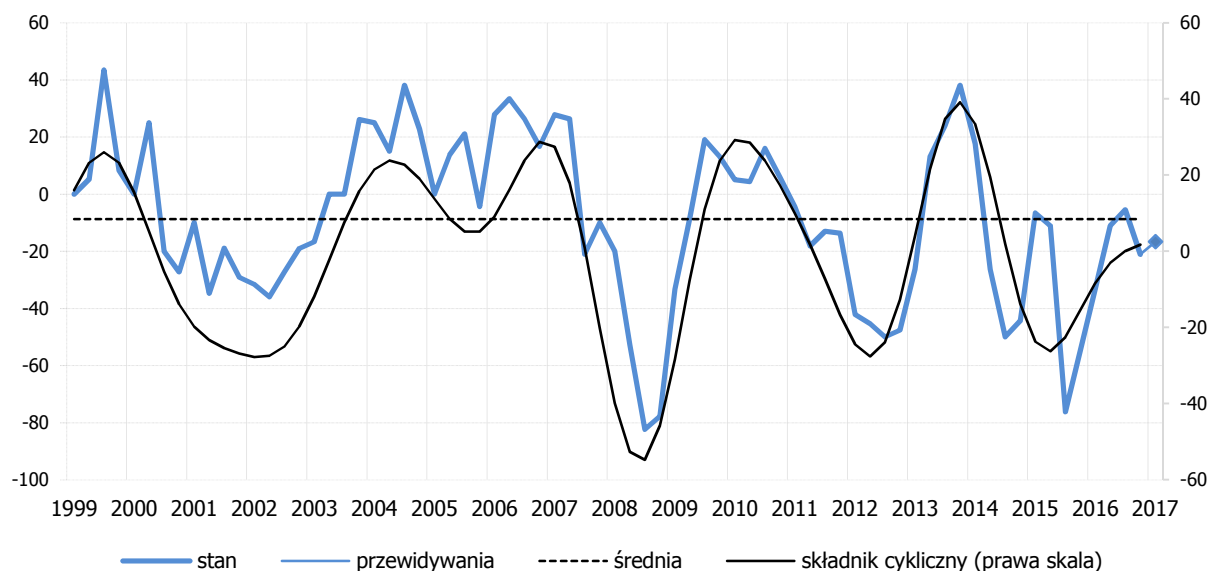

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

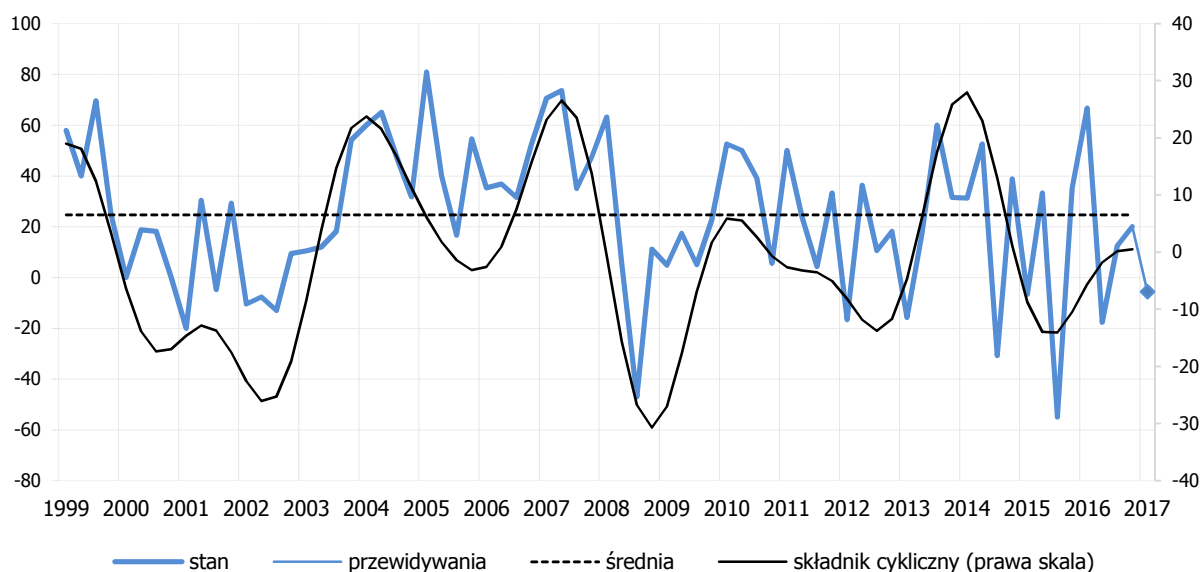
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. wzrost	45,0	80,0	47,1	47,1	60,0	44,4
2. brak zmiany	30,0	0,0	11,8	17,6	10,0	22,2
3. spadek	25,0	20,0	41,2	35,3	30,0	33,3
saldo (1.-3.)	20,0	60,0	5,9	11,8	30,0	11,1

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

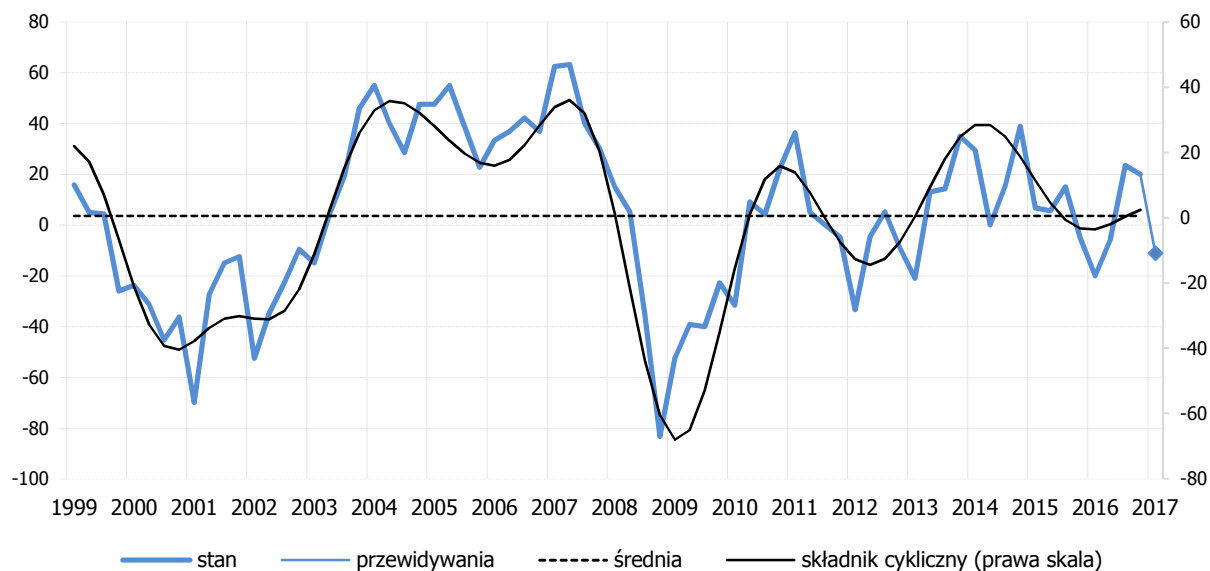
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. poprawa	5,0	0,0	5,6	5,6	5,3	5,6
2. brak zmiany	35,0	66,7	77,8	83,3	68,4	72,2
3. pogorszenie	60,0	33,3	16,7	11,1	26,3	22,2
saldo (1.-3.)	-55,0	-33,3	-11,1	-5,5	-21,1	-16,7

4. Wielkość wypracowanego zysku

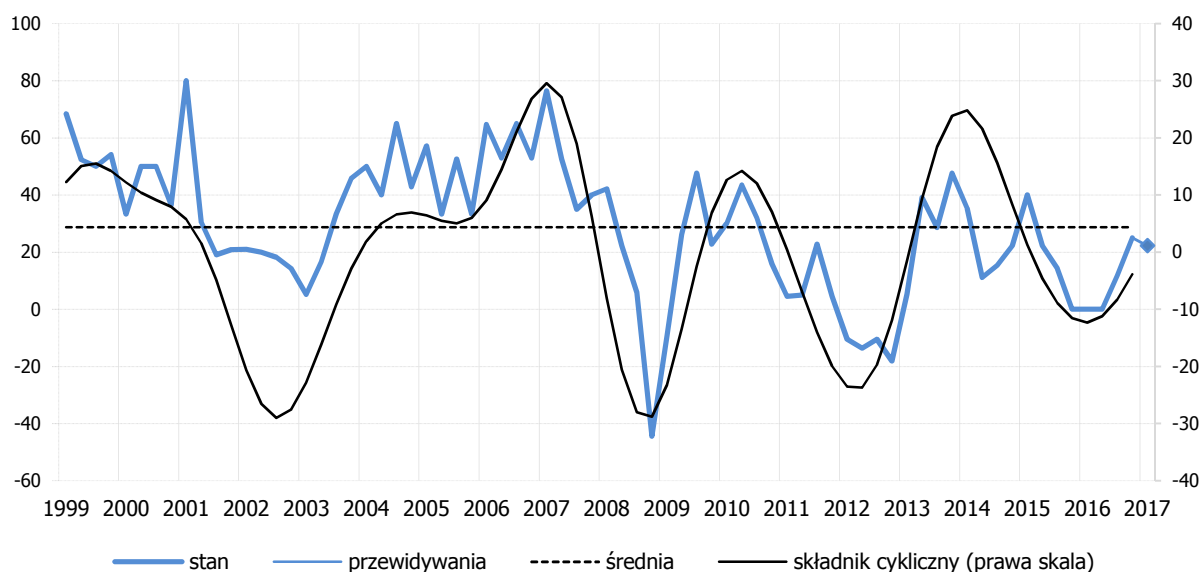
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. wzrost	60,0	80,0	41,2	50,0	55,0	33,3
2. brak zmiany	15,0	6,7	0,0	12,5	10,0	27,8
3. spadek	25,0	13,3	58,8	37,5	35,0	38,9
saldo (1.-3.)	35,0	66,7	-17,6	12,5	20,0	-5,6

5. Jakość portfela należności

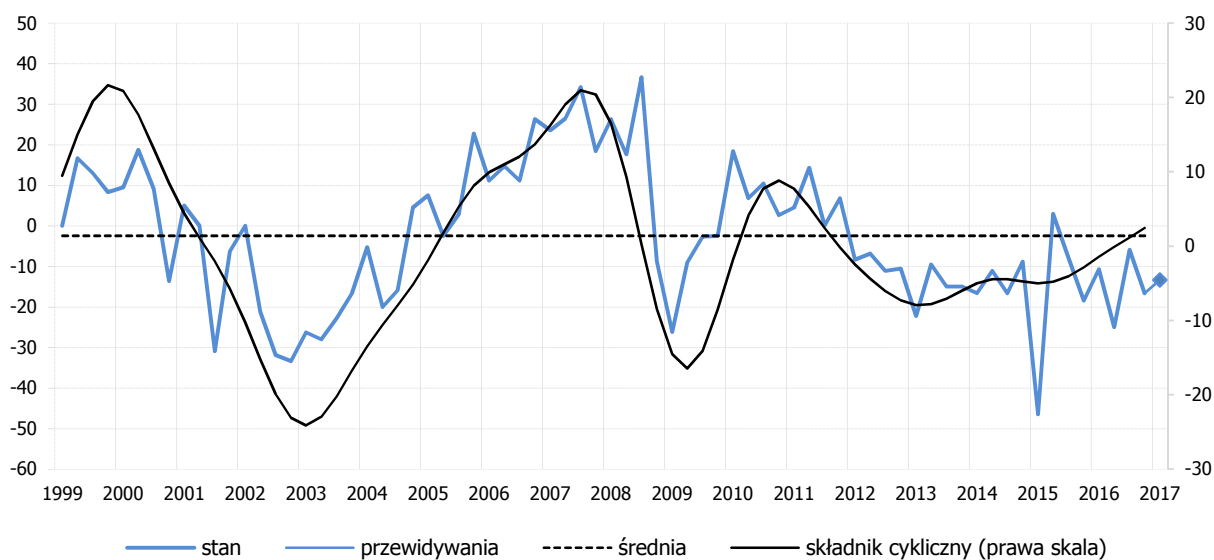
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. poprawa	20,0	20,0	17,6	41,2	35,0	11,1
2. brak zmiany	55,0	40,0	58,8	41,2	50,0	66,7
3. pogorszenie	25,0	40,0	23,5	17,6	15,0	22,2
saldo (1.-3.)	-5,0	-20,0	-5,9	23,6	20,0	-11,1

6. Ogólne zainteresowanie klientami usługami bankowymi

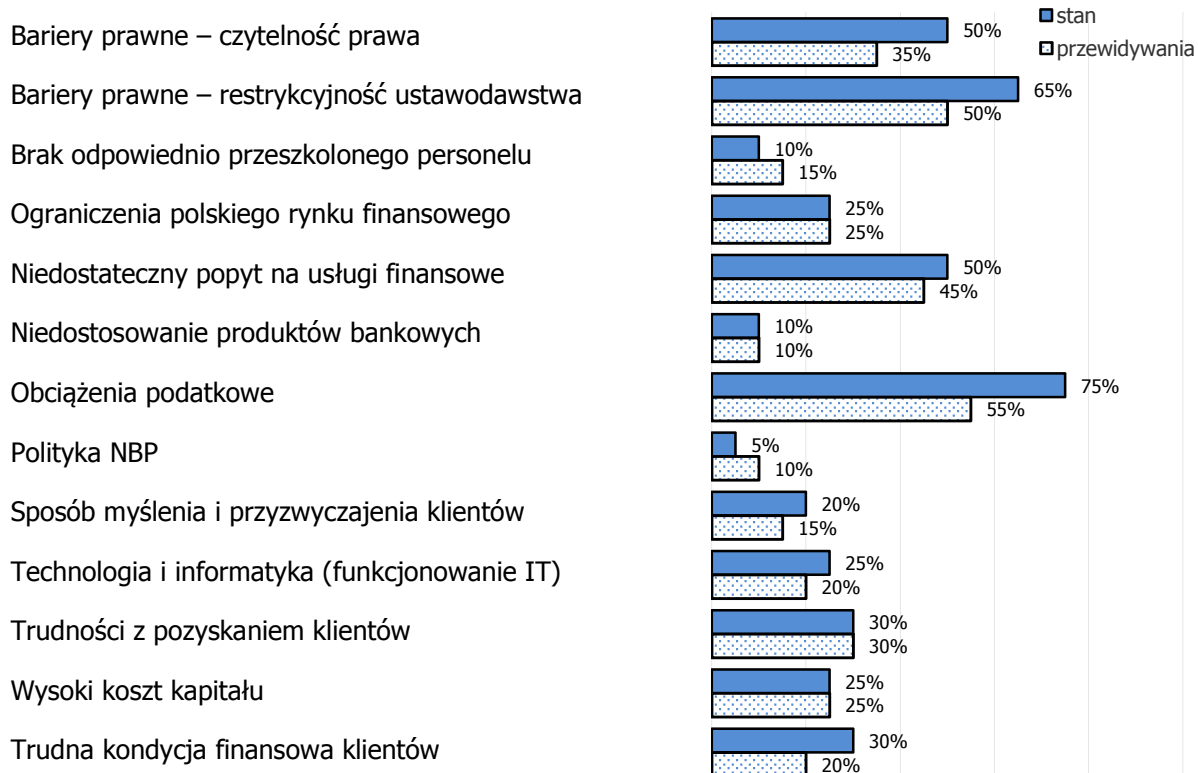
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	2016	Q1 2017	przewidywania
1. wzrost	10,5	6,7	17,6	17,6	30,0	27,8
2. brak zmiany	79,0	86,7	64,7	76,5	65,0	66,7
3. spadek	10,5	6,7	17,6	5,9	5,0	5,6
saldo (1.-3.)	0,0	0,0	0,0	11,7	25,0	22,2

7. Wielkość zatrudnienia

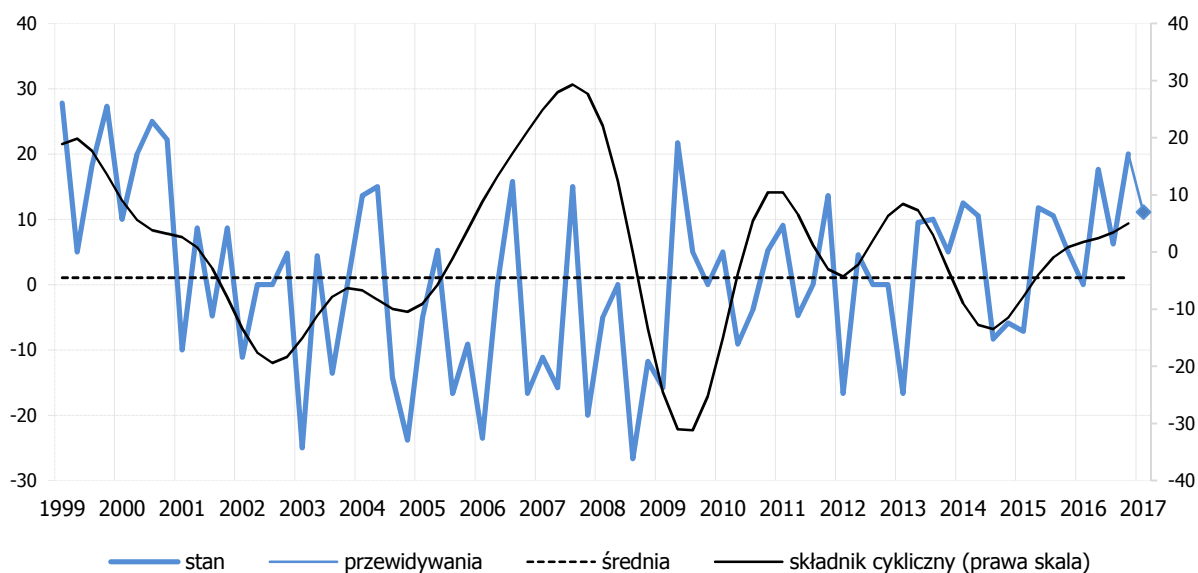

warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. wzrost >2,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5 %	10,5	14,3	6,3	23,5	16,7	6,7
3. brak zmiany	47,4	50,0	37,5	41,2	38,9	66,7
4. spadek <2,5 %	36,8	35,7	56,3	35,3	38,9	20,0
5. spadek >2,5 %	5,3	0,0	0,0	0,0	5,6	6,7
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	-18,4	-10,7	-25,0	-5,9	-16,7	-13,3

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

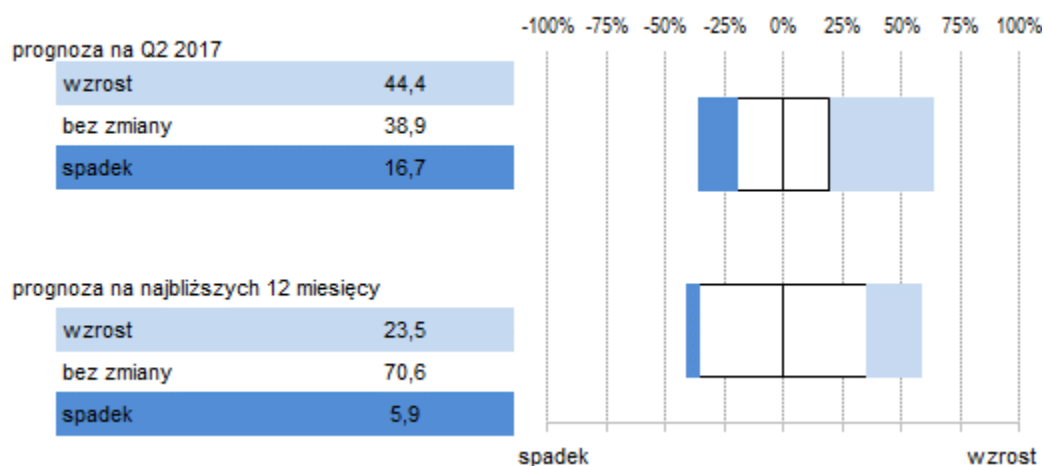

9. Inwestycje kapitałowe

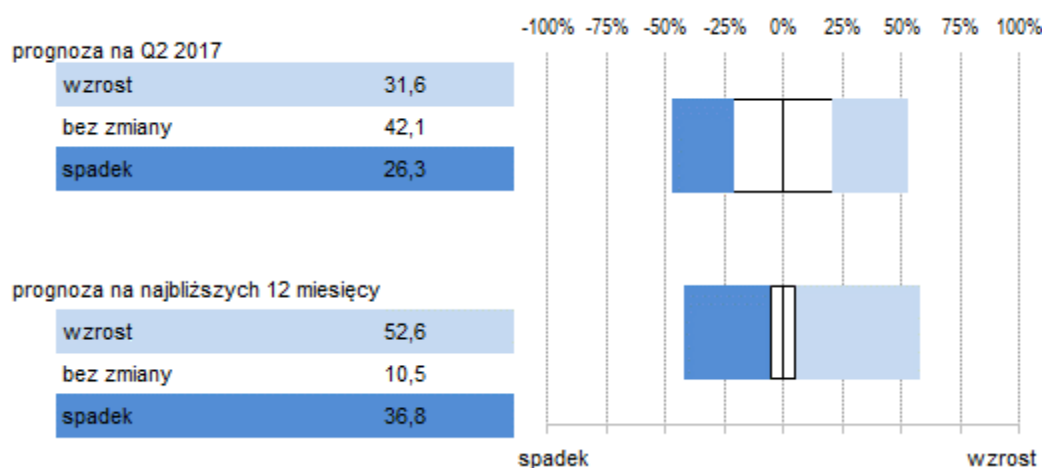

warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
1. wzrost	10,0	13,3	17,6	18,8	25,0	11,1
2. brak zmiany	85,0	73,3	82,4	68,8	70,0	88,9
3. spadek	5,0	13,3	0,0	12,5	5,0	0,0
saldo (1.-3.)	5,0	0,0	17,6	6,3	20,0	11,1

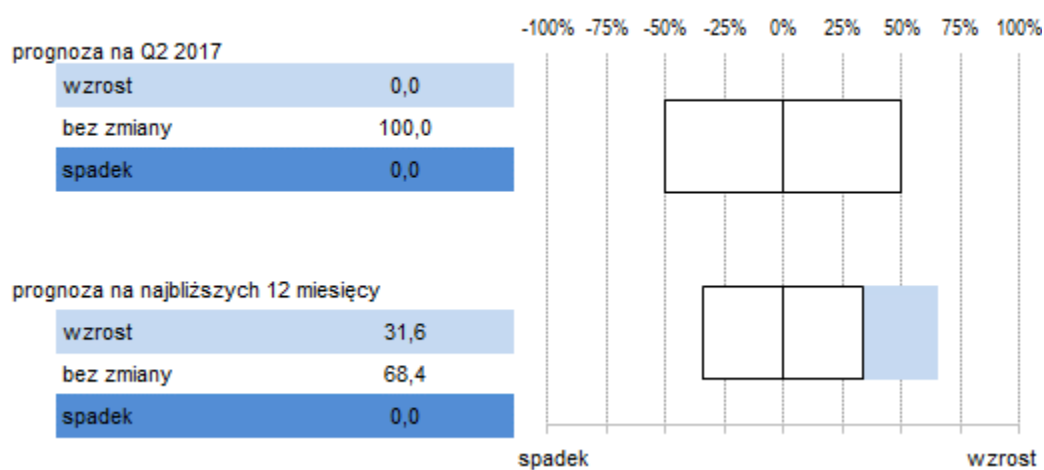
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

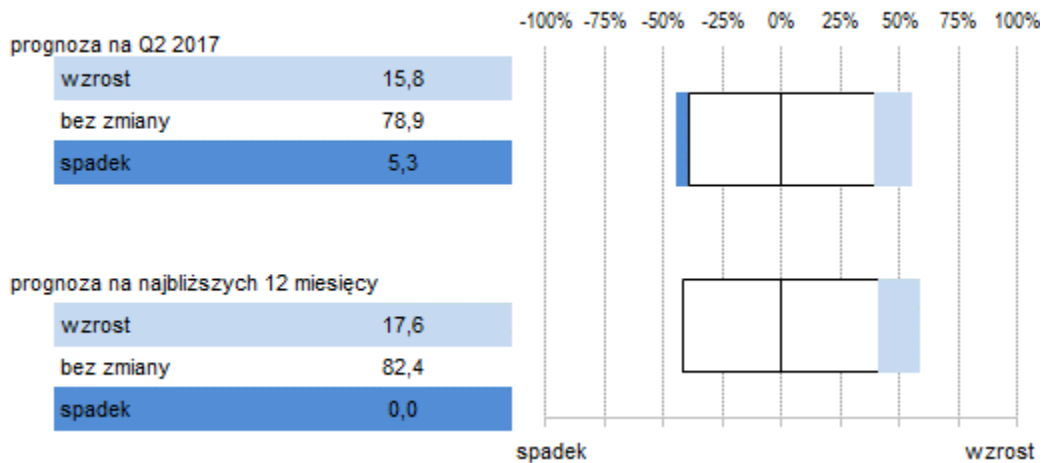
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

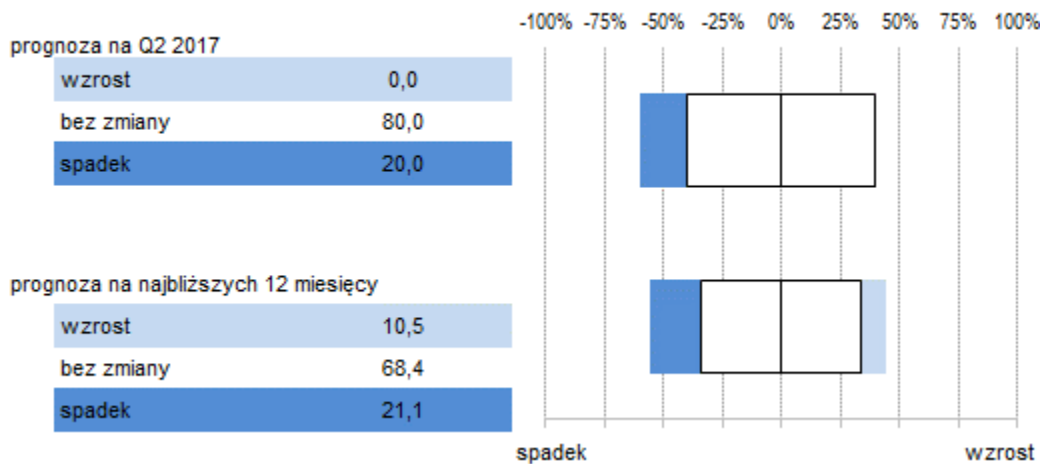
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

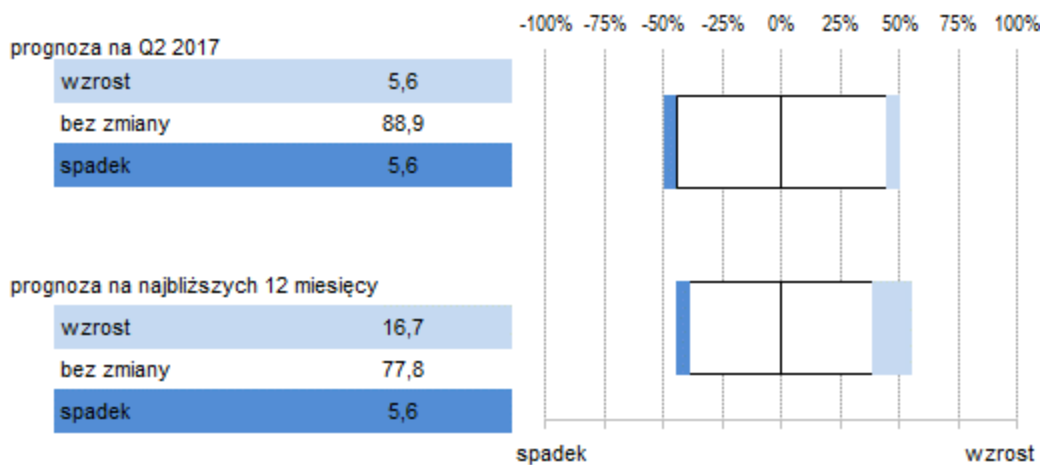
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

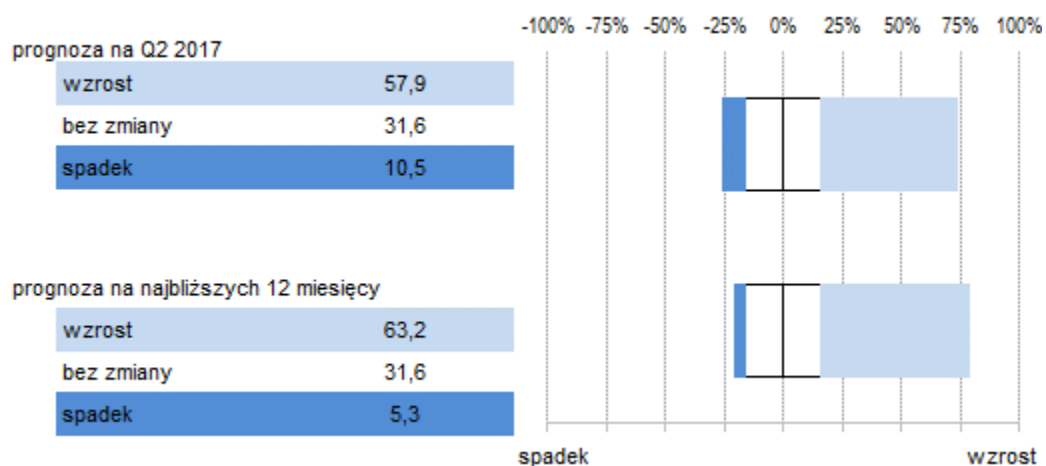
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

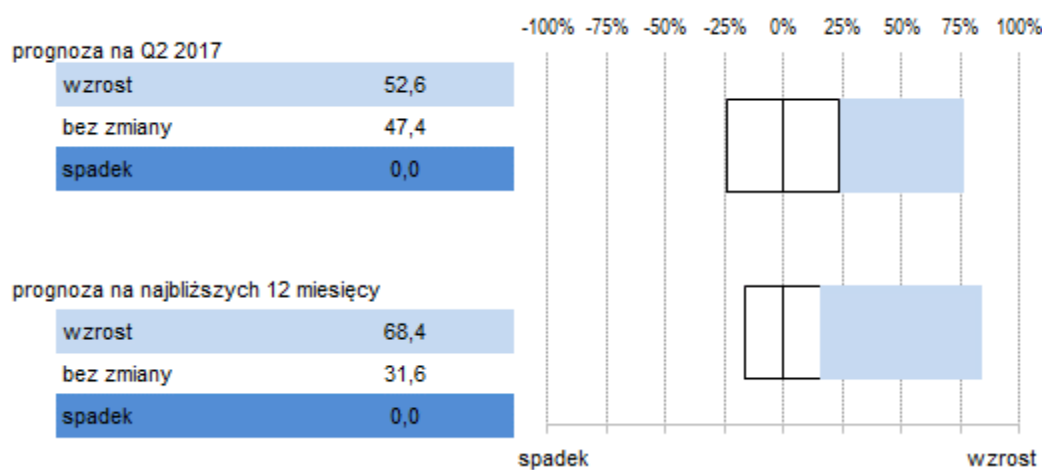
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 1st quarter of 2017 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) increased from +6,1 pts to +11,1 pts. The result was caused by a substantial increase in the balances of the result on banking activity and of profits. The balance of employment negatively contributed to the change in IRGBAN. Business situation in the banking sector is expected to slightly worsen (the forecast of the indicator is -2.6 pts).